

NKOM

firmapost@nkom.no

Eidsiva Digital AS

Orgnr.: 880 258 222

Pb. 224, 2601 Lillehammer

Sentralbord: 612 00 612

eidsiva.no

12.05.2025

Analyse av grossistmarkedet for tilgang til faste aksessnett – Høringssvar fra Eidsiva Digital

1. Innledning og oppsummering

Det vises til Nasjonal kommunikasjonsmyndighets (NKOM) *Høring av revidert markedsanalyse 24. mars 12. mai 2025*.

Eidsiva støtter markedsutviklingen som går i retning frivillig åpning av nett. Videre støtter Eidsiva mye av det NKOM skriver om produktmarkedet. Eidsiva støtter konklusjonen om at markedet er nasjonalt. Endelig støtter Eidsiva også at Eidsiva ikke utpekes som aktør med sterk markedsstilling.

Eidsiva noterer seg at NKOM konkluderer med at «*Nødvendige forutsetninger for en slik konklusjon¹ er at det pågående initiativet til Fiberhub om å etablere en felles markeds plass for frivillig grossistsalg i fibernett realiseres i henhold til fremlagt plan*». Eidsiva arbeider for en slik realisering, men Eidsiva er ikke enig i at dette er en nødvendig forutsetning for NKOMs konklusjon.

Tvert imot, vil det selv uten en slik realisering heller ikke finnes grunnlag for å utpeke Eidsiva som aktør med sterk markedsstilling.

NKOM synes som fall-backposisjon, å støtte seg på sine forrige versjoner av markedsanalysen fra 2023 og 2024. Eidsiva har i brev av 2. oktober 2023 og 31. mai 2024 påvist betydelige svakheter ved disse tidligere versjoner av markedsanalysen. I den siste høringen har disse svakhetene ikke blitt mindre. Tvert imot kan de sies å ha blitt større, siden denne delen av markedsanalysen nå er svært knapt behandlet.

Eidsiva vil forholde seg til NKOM's utgitte prinsipper fra 12. februar 2025.

¹ Om at vilkår 2 i tre-kriterie-testen i så fall ikke lenger kan sies å være oppfylt

2. Eidsivas kommentarer til NKOMs avgrensning av produktmarkeder (NKOMs pkt. 3)

Eidsiva er enig i mye av det NKOM skriver i sitt pkt. 3 *Avgrensning av produktmarkeder*. Herunder støttes at FTB inkluderes i det relevante produktmarkedet. For Eidsivas begrunnelse vises det til tidligere innspill i denne saken.

Eidsiva støtter også at «*bredbåndsaksess i kollektive avtaler tilhører samme sluttbrukermarked som standardisert bredbåndsaksess basert på individuelle avtaler*», jf. NKOMs avsnitt 214. En logisk konsekvens av dette er at omsetning fra disse kundene inkluderes ved beregning av markedsandeler.

I avsnitt 324 konkluderer NKOM for hva gjelder grossistmarkedet: «*Grossistmarkedet for tilgang til faste aksessnett omfatter fysiske og virtuelle grossistprodukter basert på fiber, HFC og FTB. Tilgang kan gis på lokalt, regionalt eller sentralt nivå. Internsalg inngår i grossistmarkedet*». Eidsiva støtter denne konklusjonen.

3. Eidsivas kommentarer til NKOMs Tre-kriterie-test av grossistmarkedet for tilgang til faste aksessnett (NKOMs pkt. 4)

Eidsiva er enig med NKOM i at vilkår nr. 2² i tre-kriterie-testen ikke er oppfylt.

I avsnitt 464 omtaler NKOM sine egne prinsipper fra 12. februar 2025. I den forbindelse uttaler NKOM at «*Det fremgår at dette er sentrale prinsipper for tilgang som Nkom anser som nødvendige for å oppnå bærekraftig konkurranse i bredbåndsmarkedet, og at Nkom forventer at tilbydere som ønsker å gi grossisttilgang til sitt fibernett på frivillig basis, gir forsikringer om at de vil basere sitt tilbud på disse prinsippene*». Tilsvarende fremkommer det av avsnitt 479 at «*Slike bekreftelser fra alle deltakerne i Fiberhub vil være nødvendig for å kunne konkludere med at markedet beveger seg i retning av bærekraftig konkurranse*». Videre gjentas dette i avsnitt 502.

Som det følger av Eidsivas brev av 2. oktober 2023 og 31. mai 2024 mener Eidsiva at NKOM ikke har påvist at tre-kriterie-testen er oppfylt selv uten slik frivillig åpning av nett. Eidsiva har i nevnte brev påpekt avgjørende feil i NKOMs daværende markedsavgrensning, særlig knyttet til det geografiske markedet.

Eidsiva ønsker å påpeke et poeng i denne forbindelse. I avsnitt 384 uttaler NKOM at «*Lyse har økt sin markedsandel de siste årene, og det samme gjelder andre regionale og lokale fiberaktører. Dersom man ser Altibox-partnerne samlet, er disse nå større enn Telenor med en samlet markedsandel på 32,5 % av bredbåndsabonnementene i privatmarkedet. Telia har hatt en liten nedgang i markedsandel de siste årene, mens GlobalConnect har økt sin markedsandel*». En lignende formulering fremkommer i avsnitt 489. Eidsiva har vanskelig for å se at det er grunnlag for å se Altibox-partnerne samlet i en konkurranserettslig analyse. Eidsiva ser heller ikke hvilke poenger NKOM trekker ut av dette.

² Vilkår 2: Markedet har egenskaper som gjør at det ikke beveger seg mot bærekraftig konkurranse innenfor det relevante tidsperspektivet.

Videre setter Eidsiva spørsmål ved NKOMs opplysning i avsnitt 483 om at «Eidsiva har skilt ut netteierskapet fra markedsoperasjonen for å konkurrere bedre i grossistmarkedet». Dette er ikke korrekt.

4. Eidsivas kommentarer til NKOMs Avgrensning av geografisk marked (NKOMs pkt. 5)

Som nevnt ovenfor hadde Eidsiva alvorlige innvendinger mot NKOMs avgrensning av det geografiske markedet i NKOMs forrige høringsrunde. I tidligere versjoner ble det brukt en uklar metodikk, noe som ledet til regionale markeder som ikke kunne forsvares i medhold av konkurranserettslig metode.

I herværende høringsnotat legger NKOM til grunn at åpning av fibernett «*gir markedet et mer nasjonalt preg*», jf. pkt. 5.2.3. Likevel uttales det i pkt. 535 at «*For at markedet skal kunne anses som nasjonalt, mener Nkom som et minimum at alle tilbydere som har blitt varslet utpekt med sterk markedsstilling i Nkoms høringer i 2023 og 2024, må tilby grossisttilgang til sine nett på frivillig basis. Av de aktuelle tilbyderne har Neas, Tafjord Connect og Tussa IKT foreløpig ikke forpliktet seg til å tilby grossisttilgang til sine nett. Alle disse tilbyderne kan karakteriseres som mellomstore, regionale tilbydere, og alle har høye markedsandeler i sine geografiske områder*».

I avsnitt 537 uttales det videre at: «*Dersom det er grunnlag for å definere ett eller flere regionale geografiske markeder, vil Nkom vurdere om det fortsatt er slik at Neas, Tafjord Connect og/eller Tussa IKT har sterk markedsstilling, og i så fall gå videre med en prosess i henhold til ekomlovens bestemmelser om tilbydere med sterk markedsstilling for å sikre grossisttilgang i de aktuelle tilbydernes nett og fastsette vilkår for dette*».

Selv om disse avsnittene ikke direkte omtaler Eidsiva ønsker Eidsiva å gjenta at NKOMs forrige markedsavgrensning led av alvorlige feil og at NKOM ikke bare kan falle tilbake på denne tidligere feilaktige markedsavgrensningen dersom så lite som én av de aktuelle tilbyderne ikke forplikter seg til å tilby grossisttilgang i sitt nett.

NKOM synes som fall-backposisjon, å støtte seg på sine forrige versjoner av markedsanalysen fra 2023 og 2024. Eidsiva har i brev av 2. oktober 2023 og 31. mai 2024 påvist betydelige svakheter ved disse tidligere versjoner av markedsanalysen. I den siste høringen har disse svakhetene ikke blitt mindre. Tvert imot kan de sies å ha blitt større, siden denne delen av markedsanalysen nå er svært knapt behandlet.

Med vennlig hilsen

Eidsiva Digital AS

Tom Caspersen

Tom Caspersen

Direktør Telepolitikk & myndighetskontakt